

Marine Harvest Norway As
Postboks 4102 Sandviken

5835 BERGEN

Adm.enhet: Tildelingsseksjonen
Saksbehandler: Karianne Edtem Thorbjørnsen
Telefon: 90361725
Vår referanse: 16/1948
Deres referanse:
Dato: 07.12.2018

Marine Harvest Norway AS - behandling av søknad om endret materialvalg for konseptet Egget

Vi viser til brev fra Marine Harvest Norway AS (heretter Marine Harvest, MHN eller «søker») om endret materialvalg for konseptet Egget datert 27. august 2018. Brevet er mottatt ved Fiskeridirektoratet 30. august 2018.

Saken

Marine Harvest fikk tilsagn om utviklingstillatelse til konseptet Egget 1. mars 2018. Av søknaden og tilsagnet går det fram at Egget skal bygges i sandwich FRC.

MHN sendte brev til Fiskeridirektoratet 30. august 2018 og ba om en avklaring av hvorvidt Egget kunne bygges i stål istedenfor sandwich FRC.

Fiskeridirektoratet besvarte henvendelsen fra Marine Harvest i brev 16. november 2018. Av besvarelsen går det fram at Fiskeridirektoratet forsto henvendelsen fra Marine Harvest som et ønske om en prinsippavklaring om hvorvidt tilsagnet kunne endres slik at bruk av stål ville utgjøre et akseptabelt materialvalg ved utvikling av konseptet.

Fiskeridirektoratet fant etter en gjennomgang av henvendelsen at endring av materialvalg for konseptet Egget krevde at søknaden om utviklingstillatelse ble vurdert på nytt opp mot flere av vilkårene for tildeling av utviklingstillatelse i laksetildelingsforskriften kapittel 5. Videre fant Fiskeridirektoratet at endringene innebar en ny søknad etter laksetildelingsforskriftens bestemmelser om utviklingstillatelse, og at fristen for nye søknader var gått ut den 17. november 2017.

19. november 2018 henvendte Marine Harvest seg til Fiskeridirektoratet og spurte om det var mulig å klage på vedtaket. Fiskeridirektoratet svarte samme dato at vi anså brevet som en

prinsippavklaring som ikke innebar et vedtak etter forvaltningsloven § 28, og at det dermed ikke var klageadgang på dette.

Marine Harvest fulgte opp henvendelsen 26. november og ba om en redegjørelse for hvorfor brevet ikke var å anse som et vedtak. Slik Fiskeridirektoratet forstår e-posten er Marine Harvest uenig i Fiskeridirektoratets vurdering og mener at brevet er bestemmende for selskapets rettigheter og plikter og dermed er et vedtak etter forvaltningsloven § 2 bokstav b.

Fiskeridirektoratet forstår etter dette henvendelsen fra Marine Harvest slik at selskapet ønsker en vurdering av henvendelsen 30. august 2018 som en begjæring om omgjøring av vedtaket om tildeling etter forvaltningsloven § 35 eller en endring etter akvakulturloven § 9.

Regelverk

Akvakulturloven § 9 gjelder endring og tilbaketrekking av akvakulturtillatelse:

Departementet kan endre eller trekke tilbake akvakulturtilatelsen:

(...)

- a) *dersom vesentlige forutsetninger som ligger til grunn for tillatelsen er endret*

(...)

Fiskeridirektoratet er delegert myndighet etter akvakulturloven i brev fra Fiskeri- og kystdepartementet 19. januar 2005.

Forvaltningsloven § 35 gjelder omgjøring av vedtak uten klage:

Et forvaltningsorgan kan omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget dersom

- a) *endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser*

(...)

Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden

MHN har funnet at det er nødvendig å bygge skallstrukturen til Egget i stål i istedenfor i sandwich FRC. Ifølge søker er stål et velkjent og veldokumentert materiale og søker mener at materialet gjør styrkeberegning og verifisering enklere og tryggere. Endringen vil gjøre det mulig for verftsindustrien å produsere mange enheter på kort tid, som igjen vil gjøre teknologien mer konkurransedyktig og raskere tilgjengelig for akvakulturnæringen i kommersiell fase. Søker mener også at bruk av stål gjør at søker kan nærme seg størrelsen på investeringene slik det opprinnelig var forutsatt i søknaden, og at dette ikke er mulig ved sandwich FRC, da dette vil bli langt mer kostbart enn opprinnelig budsjettert.

Søker understreker at prosjektet vil gjennomføres som omsøkt og tildelt og at samtlige målkriterier skal oppfylles. Videre mener søker at endringen ikke vil ha noen innvirkning på innovasjonsgraden i prosjektet eller mulighetene til å bidra til å løse areal- og miljøutfordringene.

Vi viser for øvrig til brevet og til Fiskeridirektoratets brev 16. november 2018.

Etter akvakulturloven § 9 første ledd bokstav b og delegasjonsvedtak av 19. januar 2005 kan Fiskeridirektoratet «*endre eller trekke tilbake*» en akvakulturtillatelse dersom «*vesentlige forutsetninger som ligger til grunn for tillatelsen er endret*». At bestemmelsen også gir hjemmel til å endre vilkår i tillatelser følger av en naturlig forståelse av ordlyden og støttes av Ot.prp.nr. 61 (2004-2005) s. 62-64. Ordlyden indikerer at terskelen for å endre er høy og at det må gjelde forhold av relativt stor betydning. Et tilfelle som kan omfattes av ordlyden er dersom vilkår ikke lar seg oppfylle som følge av endrede forutsetninger som inntreffer etter søknadstidspunktet, som ligger utenfor aktørens kontroll og som aktøren ikke kunne forutse på søknadstidspunktet. Det beror altså på en konkret vurdering.

Spørsmålet etter dette er om forutsetningene for å bygge Egget i det materialet som er angitt i søknaden er endret vesentlig etter søknadstidspunktet.

MHN er en stor og profesjonell aktør i havbruksnæringen. Det er søker selv som har utarbeidet forutsetningene for prosjektet for utviklingen av konseptet Egget i søknaden av 10. februar 2016 og i all underliggende dokumentasjon for konseptet. Det er også MHN selv som har de beste forutsetningene for å ivareta egne interesser ved en søknad om utviklingstillatelser og er nærmest til å ha grundig innsikt i egne økonomiske forutsetninger.

Retningslinjene¹ presiserer at ordningen med utviklingstillatelser skal bidra til å redusere risiko, men ikke nødvendigvis eliminere den for søker. Ettersom prosjektene det søkes om utviklingstillatelser til befinner seg på ulike stadier av modenhet, er det klart for Fiskeridirektoratet at alle faktorer ikke er klarlagt verken ved søknad- eller vedtakstidspunktet. Risikoen for at forutsetninger endrer seg gjennom prosjektperioden er etter Fiskeridirektoratets vurdering en del av den risikoen som søker får avlastning for ved en tildeling av utviklingstillatelser. Denne risikoen har Nærings- og fiskeridepartementet allerede tatt stilling til i vedtaket av 18. desember 2017, og videre lagt til grunn i Fiskeridirektoratets vedtak om tilsagn 1. mars 2018. Etter dette finner Fiskeridirektoratet ikke at vesentlige forutsetninger som ligger til grunn for vedtaket om tildeling er endret i akvakulturloven § 9 sin forstand.

Bestemmelsen i § 9 er fakultativ, det vil si at Fiskeridirektoratet «kan» endre tillatelsen, men at det ikke foreligger noen plikt til å endre tillatelsen selv om vilkårene for endring er oppfylt. Fiskeridirektoratet finner i den sammenheng grunnlag for å peke på at det også er andre sterke grunner for å ikke innvilge en søknad om endring av vedtaket. Det er vel kjent i næringen at Fiskeridirektoratet mottok svært mange søknader om utviklingstillatelser og at behandlingen av søknadene er ressurskrevende. Fiskeridirektoratet har derfor også interesse i å få avsluttet sakene, ikke minst av hensyn til øvrige søkere. Dersom Fiskeridirektoratet skulle åpne for endringer av tildelingsvedtakene for utviklingstillatelser på bakgrunn av

¹ Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, Nærings- og fiskeridepartementet.

forutsetninger søkerne allerede har fått risikoavlastning for, ville Fiskeridirektoratet av hensyn til likebehandling måtte gi andre aktører tilsvarende mulighet. Dette ville åpne opp for en potensielt betydelig økt saksmengde med mange søknader etter justerte forutsetninger.

Vedtaket om tilsagn om utviklingstillatelser ble fattet 1. mars 2018. Klagefristen var dermed løpt ut da MHN sendte henvendelsen 30. august 2018, jf. forvaltningsloven § 29. Fiskeridirektoratet finner derfor grunnlag for å behandle henvendelsen som en begjæring om omgjøring etter forvaltningsloven § 35.

Ifølge bestemmelsen kan Fiskeridirektoratet omgjøre vedtaket uten at det er påklaget dersom «*endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser*». På samme måte som akvakulturloven § 9 er bestemmelsen fakultativ og MHN har ikke krav på omgjøring selv om vilkårene skulle være oppfylt. Fiskeridirektoratet kan ikke se at en omgjøring vil kunne være til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser. Imidlertid vil de samme sterke hensynene for ikke å innvilge søknaden gjøre seg gjeldende etter forvaltningsloven § 35. Fiskeridirektoratet finner videre at Marine Harvests interesser er tilstrekkelig ivaretatt gjennom behandlingen av søknaden om utviklingstillatelser og at søknaden om endret materialvalg ikke gir grunnlag for endring av vedtaket om tildeling.

Vedtak

Fiskeridirektoratet avslår Marine Harvest Norway AS sin søknad om endring av vedtaket om tildeling av utviklingstillatelser til konseptet Egget, da vilkårene i akvakulturloven § 9 første ledd, bokstav b ikke er oppfylt. Fiskeridirektoratet avslår også begjæringen om omgjøring etter forvaltningsloven § 35.

Klage

Vedtaket kan påklages. Klagefristen er tre uker, jf. forvaltningsloven § 29.

Med hilsen

Øyvind Lie
direktør

Anne B. Osland
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Marine Harvest Norway As	Postboks 4102 Sandviken	5835	BERGEN
--------------------------	----------------------------	------	--------

Kopi til:

Nærings- Og Fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
----------------------------------	-------------------	------	------